

### Ettepanekutega arvestamise tabel

Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestamine/mittearvestamine ja põhjendus
<b>Rahandusministeerium</b>	
§ 11 lg 4 p 1: eelnõu kohaselt ei toetata „rajatava elektroonilise sidevõrgu haldamisega seotud tegevusi“. § 2 kohaselt on üldist majandushuvi pakkuvaks teenuseks vajaliku taristu rajamine, haldamine ja käitamine. Teeme ettepaneku täiendada § 11 lg 4 punktis 1 teksti, lisades, et ka sidevõrgu käitamisega seotud tegevusi määruse alusel ei toetata. Seletuskirjas (lk 8, teine lõik; lk 9 viimane lõik) on nii ka kirjas. Selline täiendus on kooskõlas ka § 11 lõikega 1, mille kohaselt antakse toetust projektile, mille raames viiakse ellu taristu rajamine.	<b>Arvestatud.</b>  § 11 lõige 4 punkt 1 lisatud sõna „käitamisega“.
§ 11 lg 5: kirjas on, et toetust ei anta projektile, kui tegevustega on alustatud enne toetuse taotluse esitamist. Juhime tähelepanu, et eelnõu § 1 lõikes 7 viidatud komisjoni otsuses sellist nõuet (nn riigiabi ergutava mõju nõue) ei ole, kuid meetmes võib muidugi sätestada karmimaid tingimusi kui on komisjoni otsuses.	<b>Teadmiseks võetud.</b>  Nõue tuleneb Euroopa Komisjoni teatisest „Suunised lairibavõrkude jaoks antava riigiabi kohta“ (2023/C 36/01), mille kohaselt peab riigiabil olema ergutav mõju.
§ 16 lg 3 p 16: punkti 16 sõnastusest ei tule selgelt välja, kes peab andma kinnituse projektiga saavutatava 5G osutamisega seotud kulude kandmise kohta järgneva 10 aasta jooksul. Seletuskirjas (lk 13, p 16) on kirjutatud, et omavahendid 5G-mobiilsideteenuse kulude katmiseks peavad olema teenuse osutaja(te)l. Kui see nii on, siis oleks vajalik seda täpsustada ka eelnõus.	<b>Arvestatud.</b>  Täiendatud § 16 lõike punktide 3 ja 16 sõnastusi.
§ 31 lg 2 p 6: kirjas on, et rakendusüksus peab säilitama riigiabi andmisega seotud dokumente vähemalt 10 aastat pärast projekti abikõlblikkuse lõppu. Juhime tähelepanu, et vastavalt komisjoni otsuse artikkel 8 lõikele 3 on	<b>Arvestatud.</b>  Sätestati kohustus alates taotluse otsuse tegemise kuupäevast.

dokumentide säilitamiskohustus 10 aastat abi andmise (s.o abi andmise otsuse) kuupäevast, kuid meetmes võib muidugi sätestada ka pikema perioodi.	
Osast 3 (lk 29) tuleks kustuda (viimasena kirjas olev) viide komisjoni 20.11.2011 otsusele, kuna nimetatud otsus enam ei kehti.	<b>Arvestatud.</b>
Eelnõu § 22 lg 6 p 1: viimane sõna peaks olema „koondhindele“ (praegu on „koonhindele“).	<b>Arvestatud.</b>
Eelnõu § 34 lg 10: teksti tuleks täpsustada, et see oleks kooskõlas eelnõu muudes sätetes toodud teksti ja komisjoni otsusega, näiteks järgmiselt „Kui järelaruandes esinevaid puudusi ei kõrvaldata ning puudused on seotud üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise või järelaruande puudustest tulenevalt ei ole võimalik tuvastada, kas toetuse saaja täidab määruuses ettenähtud korras üldist majandushuvi pakkuva teenuse ülesannet, on rakendusüksusel ...“.	<b>Arvestatud.</b>
<b>Riigi Tugiteenuste Keskus</b>	
§ 9 paragrahvi pealkirjas nimetada ka väljund- ja tulemusnäitaja	<b>Arvestatud.</b>
§ 12 lg 2 p 4 ehitusprojekte ei auditeerita, kas on mõeldud ehitise auditit?	<b>Arvestatud.</b> Parandatud sõnastus „ehitise“.
§ 14 lg 3 ei ole vajalik, see tuleneb juba ühendmääruse § 8 nõuetest	<b>Arvestatud.</b>
§ 15 lg 1 EMTAK-ile viidata: justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord” lisas 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)	<b>Arvestatud.</b>

Eelnõu § 16 lg 3 p 3 - sätestatakse, et "kõigi Eesti 5G sagedusloa omanike allkirjaõiguslike isikute kirjalikud kinnitused". Kas see tähendab: ühe ettevõtte kõikide allkirjaõiguslike isikute kinnitused või iga sagedusloa omaniku ühe allkirjaõigusliku isiku kinnitus on piisav? Palun täpsustada.	<b>Arvestatud.</b>
§ 16 lg 3 p 17 kaaluda palun ümber sõnastamist: kliimakindluse hinnang taristu investeeringute puhul, mille kavandatud eluiga on rohkem kui viis aastat, vastavalt ühendmääruse lisa 3 B-osale;	<b>Arvestatud</b>
§ 16 lg 3 p 23 § 30 lg 9 teist korda viidata, praegu on segane, mis lõikest 9 on jutt	<b>Arvestatud.</b>  Täiendatud § 30-ga.
§ 16 lg 4 viidata projektile analoogselt §-ga 1 eesti keeles.	<b>Arvestatud.</b>
§ 17 lg 7 sobib pigem 1. peatüki mõistete juurde?	<b>Teadmiseks võetud.</b>
Kustutada eelnõu § 17 lg 8 p 6, kuna see dubleerib kliimakindlusega seotud sätteid.	<b>Teadmiseks võetud</b>  § 17 lõige 8 punkt 6 on Kliimaministeeriumi varasemalt antud sisend.
Liigutada Eelnõu § 17 lg 8 p 7 pigem toetuse saaja kohustuste alla.	<b>Teadmiseks võetud</b>  Süsteemsuse huvides on asjakohane hoida kõik keskkonna- ja kliimanõuded ühes paragrahvis (§ 17 lg 8)
Soovitame lisada eelnõu §18 juurde sätte taotlusvooru avamiseks vooru eelarve sätestamise kohta.	<b>Arvestatud</b>
Nii eelnõus kui seletuskirjas §19 lg3: "Taotlusvooru tähtpäevaks", ettepanek sõnastada "Taotlusvooru tähtajaks".	<b>Arvestatud</b>
Eelnõu § 22 lg 6 punkti 1 täiendada järgmiselt: moodustatakse menetluses olevatest taotlustest pingerida vastavalt § 22 lõikes 4 saadud koondhindele. Pingerida saab moodustada vaid siis, kui menetluses on samal ajal taotlused, mis sisaldavad samu transpordikoridore. Tegemist on jooksva taotlusvooriga, mistõttu esitatakse taotlusi erinevatel aegadel ja pingerida ei teki.	<b>Arvestatud osalisel.</b>  Ettepanek esitatud sõnastuses ei täiendatud. Mudueti § 22 lõike 6 punktide järjestust ja punktis 1 öeldakse: „kui sama kilomeetripistide vahemiku kohta on varem tehtud taotluse rahuldamise otsus, jäetakse hilisem taotlus samas ulatuses rahuldamata ja pingerida ei moodustata“

<p>Eelnõu § 22 lg 6 punkt 3 on üleliigne, kuivõrd olukorras, kus varem on samale kilomeetripostide vahemikule antud toetust, kohaldame punkti 4 ehk palume uuest (hiljem esitatud) taotlusest see välja võtta. Seega see punkt välja võtta.</p>	<p><b>Arvestatud osaliselt</b></p> <p>§ 22 lõiget 6 on tervikuna ümber struktureeritud, et tagada selge menetlusloogika jooksva taotlemise tingimustes (sh arvestades RTK sisendit § 22 lõike 6 punkti 1 kohta).</p>
<p>Eelnõu § 24 - taotlus jäetakse rahuldamata ka siis, kui ta on saanud § 22 lg 5 seatud lävendist vähem punkte.</p>	<p><b>Arvestatud</b></p>
<p>Eelnõu § 29 lg 10 viide ühendmääruse § 35 ei ole õige. Kui soov on viidata ühendmäärusele, siis on asjakohane § 34, mis sätestab finantskorrektsiooni (tagasinõude) alused. Või kui on mõeldud siin viidata meetme määruse enda §-le 35, siis tuleb ühendmäärus kustutada ja jätta vaid § 35. Palun kontrollida ja teha vajalik muudatus.</p>	<p><b>Arvestatud</b></p>
<p>eelnõu § 31 lg 2 näeb ette vähemalt iga 5 aasta järel kontrolli, et ei oleks makstud liigset hüvitist üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise eest; seletuskiri räägib vähemalt iga 3 aasta järel. Soovitus: valida üks sagedus (soovitavalt määruse § 31 lg 2 järgi 5 aastat, mis on kooskõlas Komisjoni otsuse art 7 lg 1-ga) ning parandada seletuskiri. Kui järgitakse 3 aastat, tuleb vastav muudatus teha ka määruses ja põhjendada</p>	<p><b>Arvestatud</b></p>
<p>§ 31 lg 2 p 6 – dokumentide säilitamise kohustus algab taotluse rahuldamise otsusest (üldise majandushuvi Komisjoni otsus art 8 lg 3)</p>	<p><b>Arvestatud.</b></p> <p>Sätestati kohustus alates taotluse otsuse tegemise kuupäevast.</p>
<p>Seletuskirja § 22 ja Lisas 2 Hindamiskriteeriumid on nimetatud "abikõlblike kulude arv", ettepanek sõnastada abikõlblike kulude summa.</p>	<p><b>Arvestatud.</b></p>
<p>Seletuskirjas § 28 osas on välja toodud kogu ühendmääruse § 27. Palun see eemaldada, kuivõrd kõik antud paragrahvi lõiked ei ole asjakohased: toetust makstakse vaid tekkinud ja tasutud kulude alusel (ühendmääruse § 27 lg 1 punkti 1 alusel). Seega ei ole asjakohane viide ühendmääruse § 27 lg 1 punktile 2, lõikele 2 jne. Pigem tekitab segadust toetuse saajatele.</p>	<p><b>Arvestatud.</b></p>
<p>Seletuskirja lk 30 "Tegemist on sidetaristu rajamisega, mistõttu peab taotleja analüüsima DNSH-põhimõtte järgimist taristu rajamisel vastavalt määruse § 17 lõike 7 punktile 7 ning vajaduse korral hindama kliimakindlust vastavalt §</p>	<p><b>Arvestatud</b></p>

<p>30 lõikes 4 sätestatule."</p> <p>Ettepanek kustutada see lõik seletuskirjast. Lause on eksitav ja vigase viitega. Lause võib jätta mulje, et taotleja peab koostama DNSH hinnangu, kuid seda ei ole vaja. Kliimakindluse hindamise peab samas kindlasti tegema vastavalt § 16 lg 3 p 17, mitte vajadusel.</p>	
<p>Riskihindamise tabelis on ekslik viide: Esineb paragrahvi eksitus: ühes kohas on kirjas, et „Määruse § 12 lg 5 eesmärk on minimeerida Lairiba suuniste p 5.1.2 riski...“, kuid sama mõte on teisel õigesti seostatud § 11 lg 5-ga (alustamise keeld/era-investeeringute asendamine).</p>	<p><b>Arvestatud</b></p>
<p><b>Regionaalministeerium</b></p>	
<p>Seetõttu soovitame punkte omistada selliselt, et punktiskoor soosiks kõiki maakondi väljaspool Harju- ja Tartumaad, kusjuures asjakohane on lisaks kaaluda idapiiriäärsete alade eeliskohtlemist.</p>	<p><b>Arvestatud.</b></p> <p>Punktiskaalat muudeti.</p>
<p><u>Palume ka täpsustada toetuse taotlemise ja hindamise protseduuri.</u> Paragrahv 18 lõike 1 järgi toimub toetuse taotlemine jooksvalt. Sellega on vastuolus § 19 lõige 3, mis viitab taotlusvooru tähtpäevale.</p>	<p><b>Arvestatud.</b></p> <p>Täpsustatud § 19 lg 3 sõnastust. Lisatud „Lõikes 2 nimetatud tähtpäevaks esitamata...“</p>
<p>Paragrahv 23 lõike 6 punktis 1 viidatakse pingereale, mis moodustatakse taotlusele antavate hinnete põhjal. Juhime tähelepanu, et jooksva taotlemise puhul ei võrrelda taotlusi omavahel, vaid ainult hindelävendiga. Samuti puudub jooksva taotlemise korral taotlusvooru tähtpäev ning taotlusi menetletakse ja rahuldatakse laekumise järjekorras. Sama valge ala kilomeetri kohta esitatud taotluse puhul on võimalik eelistada ainult varem taotluse esitanut.</p>	<p><b>Teadmiseks võetud.</b></p> <p>§ 23 lõike 6 punktis 1 viidatud pingerida on vajalik, et juhul kui jooksvas taotluses esitatakse paralleelselt kaks taotlust sama valge ala lõigu kohta, oleks selge menetluskäik, milline taotlus toetust saab.</p>
<p>Juhime ka tähelepanu, et lisas 1 on Tallinn-Tapa raudteeliin märgitud kui transpordikoridor, millel esineb lõike, mis asuvad 50 km raadiuses Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelisest riigipiirist, millest tingituna võib neis esineda probleeme 5G lairiba teenuse osutamisel sideettevõtjate poolt. Tallinn-Tapa lõigul sellist olukorda ei eksisteeri, mistõttu pole põhjust ka lisas toodud täiendavateks sammudeks.</p>	<p><b>Arvestatud</b></p>
<p><b>Eesti Info- ja Telekommunikatsiooni Liit</b></p>	

<p>5G sagedusloa omaniku mõiste täpsustamine seletuskirjas  <i>„5G sagedusloa all mõeldakse 5G sagedusala jaoks Eesti riigi poolt määratud sagedusvahemikesse TTJA poolt väljastatud iseplaneeritavaid sageduslubasid sideettevõtjatele, kelleks on Eestis Telia Eesti AS, Tele2 Eesti AS ja Elisa Eesti AS, määruses nimetatud kui „5G sagedusala omanik“,</i></p>	<p><b>Arvestatud.</b></p>
<p>Teenuse kvaliteedinõuete kontrollimise/mõõtmise meetodika täpsustamine seletuskirjas  Ettepanek: lisada seletuskirja eraldi alapeatükk „Teenusekvaliteedi hindamise meetodika“, mis sisaldab järgmist:  1) mõõtmiskohtasid ja profiile, sh maastiku ja objektide mõju arvestamine;  2) tipptunnitingimuste ja koormusinfo lähteinfo;  3) latentsuse mõõtmine – millise referentsõlmeni, millist protokollit või tehnilist standardit kasutades;  4) kiirusemõõtmine – kasutatav tehnoloogia kokkulepitud eelnevalt 5G sagedusloa omanikega;  5) kordusmõõtmiste korraldus ja tingimused, tulemuste vaidlustamise kord.</p>	<p><b>Arvestatud osaliselt.</b></p> <p>Lisatud määruse paragrahvi § 29 lõikesse 1 täiendus „...lähtudes kontrolli teostamisel valdkonna heast tavast ja väljakujunenud kontrollipraktikast.“ Määruse seletuskirja on lisatud selgitus, et § 29 lõike 1 viide heale tavale ja praktikale tähendab kontrolli teostamisel BEREC-i (Body of European Regulators for Electronic Communications) suuniste ja teiste rahvusvaheliselt tunnustatud sidevaldkonna standardite aluseks võtmist või muid väljakujunenud valdkonna praktikaid.</p> <p>Lõige 1 võimaldab rakendusüksusel kaasata TTJA kontrolli tegemisse. Isegi kui TTJA-d ei kaasata, tuleb järgida valdkonna hea tava ja praktikat kontrolli teostamisel. Täiendus viitega 'heale tavale ja praktikale' tugineb muuhulgas BEREC-i (Body of European Regulators for Electronic Communications) suunistele, mis reguleerivad lairibaühenduse kvaliteedi (Quality of Service) mõõtmist. Kuna TTJA on BEREC-i liige ja osaleb nende meetodikate väljatöötamisel, on tagatud, et kontrollmõõtmised viiakse läbi vastavalt Euroopa parimatele praktikatele, mis arvestavad nii tipptunni koormust kui ka statistilist usaldusväärust.</p> <p>Teenuse kvaliteedi mõõtmise üksikasjalik kirjeldamine seletuskirjas ei ole otstarbekas, kuna mõõtmismetoodika peab olema piisavalt paindlik, et arvestada konkreetse asukoha tehnilisi eripärasid ja välismõjusid- näiteks mobiilside levi puhul tuleks ka defineerida ilmastikuolud (vihm mõjutab mobiilside kvaliteeti), tipptunni tingimuste defineerimisel tuleks tipptunni lähteinfo registreerida erinevalt iga 5G sagedusloa omaniku kohta, mis võib erinevate koridoride lõikes veel omakorda erineda iga operaatori kohta. Samuti aitab kontrolli paindlikus arvestada nende asukohtadega, mis</p>

	<p>asuvad Eesti idapiirist vähem kui 50 km kaugusel, kus võib, aga ei pruugi, olla teenuse osutamise häireid idanaabrist tulenevalt. Seetõttu on praktilisem toetuda TTJA pädevusele igat olukorda individuaalselt hinnata.</p>
<p>Taristu valmiduse ja mobiilsideteenuse osas kontrolli läbiviimise täpsustamine Seletuskirjas</p> <p>Eelnõu § 29 reguleerib kohapealse kontrolli tegemist mõõtmistega. Teeme ettepaneku lisada eelnõu seletuskirja mõõtmiste kohta täiendava lause, et valitud mõõtja peab olema litsentseeritud, mõõtmiseks kasutatav tehnoloogia eelnevalt 5G sagedusloa omanikega läbi räägitud ja kooskõlastatud.</p>	<p><b>Arvestatud osaliselt.</b></p> <p>Määruse § 29 lõiget 5 on täiendatud kohustusega teavitada toetuse saajat 15 tööpäeva ette ka kontrolli läbiviimise metoodikast ning lõiget 6 on korrigeeritud, sätestades, et tehnilised mõõtmised teostab rakendusüksus või TTJA, kes tagab ka nõuetekohased mõõteseadmed.</p> <p>Kuna kontrolli teostab eelduslikult riiklik regulaator (TTJA), on tagatud mõõtmiste tehniline sõltumatus ja usaldusväärsus ilma vajaduseta metoodikat igakordselt täiendavalt kooskõlastada. Toetuse saajale tagatakse kontrolliprotsessi läbipaistvus läbi varajase teavituse, mis sisaldab ülevaadet kasutatavast tehnoloogiast ja tulemuste tõlgendamise põhimõtetest, võimaldades seeläbi poolte vahelist tehnilist dialoogi ja operatiivset kontrolli läbiviimist.</p>
<p>Toetuse saaja täpsustamine seletuskirjas</p> <p><i>Toetuse saajad on elektroonilise side taristu arendamise või sideteenuste osutamisega tegelevad organisatsioonid, kes taotleavad vastavat toetust ning kelle taotlus rahuldatakse</i></p>	<p><b>Arvestatud.</b></p>
<p>Juurdepääsu rändlusele ja aktiivseadmete jagamise nõuete välja jätmine</p> <p>Kaaluda eelnõu § 32 lõigete 12-14 eelnõust välja jätmist.</p>	<p><b>Ei arvestatud.</b></p> <p>Juurdepääsu rändlusele ja aktiivseadmete jagamise nõuded (§ 32 lg 12–14) tulenevad lairiba riigiabi suunistest ja on vajalikud taristu tehnoloogilise neutraalsuse tagamiseks. Määrus sätestab nende nõuete rakendamiseks eeltingimused, nt rändluse taotleja peab tõendama, et ta pakub uudseid 5G teenuseid, mida olemasolev sagedusloa omanik ei suuda osutada ning tagama, et juurdepääs ei ohusta võrgu turvalisust ega määruses sätestatud kvaliteedikohustuste täitmist. Kuna nõuded rakenduvad vaid juhul, kui passiivne juurdepääs ei ole eesmärgi saavutamiseks piisav ning teenuse osutamine toimub turutingimustel, on tagatud tasakaal investeringute kaitse ja valgetel aladel konkurentsi soodustamise vahel.</p>

Konkurentsiamet	
Toetab eelnõu eesmärke ja § 30 lg 9 sätestatud meetmeid konkurentsi kahjustava teabevahetuse ärahoidmiseks. Rõhutab tegeliku kontrolliprotsessi olulisust.	<b>Teadmiseks võetud.</b>
Corle OÜ	
Näeme Teie poolt kavandatavas meetmes keerukust ning ohte, mis tuleneb sellest, et meetmes osalemine sõltub kolmest telekomi eraettevõttest. Nende ettevõtete subjektiivsest seisukohast sõltub, kes saab meetmel osaleda, seega sisuliselt antakse neile väga suur mõju, mis võib piirata riigile parima lahenduse leidmist.	Taotlemise tingimusi leevendatud. Muudetud, et kolme 5G sagedusloa omaniku asemel on vajalik ainult ühe 5G sagedusloa omaniku kinnitus teenuse osutamiseks. Teistele mobiilside ettevõtjatele, sh 5G sagedusloa omanikele, tuleb tagada hulgimüügi juurdepääs vastavalt määruses sätestatud tingimustele.